

VADOVĖLIO RECENZIJĄ

1. Bendra informacija apie vadovėlio rankraštį

Pavadinimas: BIOLOGIJA. Vadovėlis 11-12 klasei. Organizmų požymių paveldėjimas ir genų technologijos.

Autoriai: Vaidutis Kučinskas, Pranė Stankevičienė

Dalykas: Biologija

Klasė: 11 - 12

Leidykla: Uždaroji akcinė bendrovė leidykla „Šviesa“.

Vadovėlyje pateikiama 11 – 12 klasėms medžiaga. Turinys orientuotas į mokinių bendrųjų kompetencijų bei gamtamokslinės kompetencijos ugdymą.

2. Vadovėlio turinio vertinimas

2.1. Vadovėlio medžiagos atitiktis Bendrosioms programoms

Vadovėlyje pateikta medžiaga numatyta Vidurinio ugdymo bendrųjų programų Gamtamokslinio ugdymo 11–12 klasių koncentro mokinių veiklos sričių turinyje iš *Organizmų požymių paveldėjimo ir genų technologijų ir dauginimosi*. Dalyko turinys atrinktas tinkamai ir suskirstytas į dvi dalis: *I - Dauginimasis, II –Organizmų genetika ir genų inžinerija*.

2.2. Vadovėlio metodinė struktūra

Vadovėlio struktūra aiški, logiška: turinys gana platus ir detalus, jo seka suprantama. Sąvokos paryškintos, po kiekvienos temos duodama santrauka, tai mokiniui padeda greičiau susirasti esminę temos medžiagą, skyrių pabaigoje pateikiamos užduotys įvertinimui arba įsivertinimui. Medžiaga suskirstyta į dvi dalis, kurių kiekviena sudaryta iš kelių skyrių (I– Dauginimasis - 1 skyrius ir 12 temų, II - Organizmų genetika ir genų inžinerija - 6 skyriai ir 16 temų). Pavadinimai atskleidžia skyrių ir temų esmę.

Vadovėlio medžiaga struktūruota tinkamai, visame vadovėlyje išlaikyta vieninga sistema: temos tekstu ir iliustracijomis išdėstoma pagrindinė medžiaga, skyriaus pabaigoje pateikiamas santraukos, bei klausimai ir užduotys. Klausimai ir užduotys labai įvairūs: klausimai su pasirenkamais atsakymais, išplėsti atvirieji klausimai, duomenų interpretavimo klausimai. Užduotys ir klausimai skirti tiek žinių patikrinimui, tiek orientuoti į žinių taikymą.

Santraukos, klausimai bei užduotys pateikiamos spalvotame fone, kas palengvina mokiniams greičiau susirasti reikalingą medžiagą, o klausimai ir užduotys padeda mokiniui pasitikrinti žinias ir įsivertinti savo pasiekimus. Šios užduotys puiki pagalba tiek mokiniui suprasti, ką jis pasiekė, tiek ir mokytojui įvertinant mokinį.

Vadovėlyje pateiktos praktinės veiklos užduotys: pvz., 74 psl. "Sėklų dygimo priklausomybė nuo drėgmės ir temperatūros tyrimas" įvairios ir praktiškos genetikos užduotys, tinkančios ir praktiniam pritaikymui. Su praktine veikla susijusios užduotys orientuotos į problemų sprendimo gebėjimų patikrinimą, taip, kaip numatyta Vidurinio ugdymo bendrosiose programose bei Valstybinio egzamino programoje

Nors vadovėlio nagrinėjama medžiaga labai plati, ji pateikiama gana koncentruotai. Todėl Autoriai, numatę, kad gali iškilti poreikis papildomos informacijos, pateikė šios informacijos šaltinių. Medžiaga pritaikyta įvairių mokymosi stilių mokiniams. Informacija čia pateikiama tekstu, informatyviais paveikslais, schemomis, sudaromos galimybės dalyvauti diskusijose, modeliuoti, atlikti tyrimus. Ši metodų įvairovė nuosekliai pateikiama visuose vadovėlio skyriuose. Kadangi užduotys yra įvairaus sunkumo, sudaromos diferencijavimo galimybės.

2.3. Vadovėlio medžiagos tekstinė ir vaizdinė kokybė

Vadovėlio tekstinė ir vaizdinė medžiaga, pritaikyta 11 - 12 klasių mokiniams. Tekstas neperkrautas informacija. Autoriai įdėjo daug pastangų tobulindami vadovėlio kalbą, struktūrą, medžiagos nuoseklumą, todėl dabar vadovėlis tapo daug patrauklesnis. Daugelis teorinių teiginių paaiškinami remiantis mokiniams suprantamais pavyzdžiais. Su gyvenamąja aplinka susieti pavyzdžiai daro vadovėlį patrauklų mokiniui.

Iliustracijų daug, jos naudojamos tikslingai: daugeliu atvejų ta pati informacija pateikiama ir tekstu ir vaizdine medžiaga. Dažnai iliustracijos papildo tekste pateikiamą informaciją. Toks įvairiapusiškas medžiagos pateikimas labai naudingas mokiniui. Autoriai labai stengėsi, kad iliustracijose pateikta informacija mokiniams būtų aiški ir pasitarnautų mokantis. Iliustracijos įvairios: labai daug nuotraukų, kurios turi aiškią mokomąją paskirtį, schemų, kurios padeda geriau suprasti medžiagą ir ją išmokyti. Vaizdinė medžiaga šiuolaikiška, atspindi mokinius supančią aplinką. Iliustracijos tinkamai įvardintos, pateikti reikalingi paaiškinimai.

2.4. Vadovėlio medžiagos tinkamumas vertybinėms nuostatomis ugdyti

Vadovėlio medžiaga pritaikyta ugdyti Vidurinio ugdymo programoje numatomas nuostatas: saugoti savo ir kitų žmonių sveikatą, suvokto organizmų sandaros ir funkcijų vienovę.

IŠVADA

Vadovėlis atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus reikalavimus.

Recenzento vardas ir pavardė Romas Darafėjus

Data 2013-03-25

